

ประกาศกรมการค้าภายใน
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ

โดยที่พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ เป็นกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมการค้าภายใน จึงเห็นสมควรจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติและอนุบัญญัตินี้ดังกล่าว เพื่อให้การบังคับใช้บรรลุเป้าหมายของการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ ลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ กรมการค้าภายในจะต้องดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีกำหนด ซึ่งต้องมีการประกาศรับฟังความคิดเห็น ห้วงระยะเวลารับฟังความคิดเห็น และข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวทางดังกล่าว กรมการค้าภายใน จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

๑. การรับฟังความคิดเห็น

๑.๑ กฎหมายที่จะเปิดรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ คือ พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว จำนวน ๖ ฉบับ ดังนี้

- (๑) กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการประกอบการค้าข้าว พ.ศ. ๒๕๕๙
- (๒) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๖
- (๓) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๙
- (๔) ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๔๕ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง กำหนดเขตควบคุมการค้าข้าว และกำหนดประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(๕) ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๔๗ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๔๙ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แก้ไขปรับปรุงการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘

(๖) ประกาศคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ฉบับที่ ๑๕๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ เรื่อง ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวขออนุญาตประกอบการค้าข้าว การกำหนดเงื่อนไขในหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว และการส่งมอบหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

๑.๒ ผู้เกี่ยวข้องที่จะทำการรับฟังความคิดเห็น

- (๑) หน่วยงานของรัฐ
- (๒) รัฐวิสาหกิจ
- (๓) นิติบุคคล
- (๔) ผู้ประกอบการ
- (๕) ประชาชนทั่วไป

๑.๓ วิธีการรับฟังความคิดเห็น

กรมการค้าภายในจะดำเนินการรับฟังความคิดเห็นกฎหมายตามข้อ ๑.๑ ผ่านช่องทางระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือเว็บไซต์กรมการค้าภายใน (www.dit.go.th) ทั้งนี้ กฎหมายและแบบรับฟังความคิดเห็นเป็นไปตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

๑.๔ ระยะเวลาการรับฟังความคิดเห็น

วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖

๑.๕ รอบระยะเวลาการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

การประเมินผลสัมฤทธิ์ครั้งนี้ เป็นการประเมินผลจากการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการค้าข้าว ตั้งแต่วันที่ ๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๘๙ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. ข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็น

๒.๑ วัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ

พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ มีวัตถุประสงค์ในการจัดระเบียบการค้าข้าว โดยกำหนดให้มีองค์กรในการบังคับใช้กฎหมาย คือ คณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ซึ่งมีอำนาจในการประกาศเขตควบคุมการค้าข้าวและมีอำนาจในการประกาศกำหนดมาตรการควบคุมการค้าข้าว รวมทั้งกำหนดเงื่อนไขระบุไว้ในหนังสืออนุญาตอันเป็นการกำหนดให้มีมาตรการทางกฎหมาย รวมทั้งการกำหนดให้มีบทกำหนดโทษทางกฎหมาย ทั้งทางอาญาและปกครอง กรณีมีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งประกาศ คำสั่งคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่

๒.๒ มาตรการสำคัญของกฎหมายที่กำหนดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหา

พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ ได้กำหนดมาตรการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการค้าข้าว ดังนี้

(๑) ระบบคณะกรรมการ

(๑.๑) องค์ประกอบ ให้มีคณะกรรมการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง (มาตรา ๔)

(๑.๒) อำนาจหน้าที่

- แต่งตั้งบุคคลใดหรือคณะบุคคลใดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อปฏิบัติการอันอยู่ในอำนาจของคณะกรรมการทั้งหมดหรือบางส่วนในท้องที่ใดท้องที่หนึ่งแทนคณะกรรมการได้ (มาตรา ๕)
- เข้าไปในสถานที่หรือเคหสถานของบุคคลใดเพื่อตรวจข้าว ใบบริบในการขายหรือแลกเปลี่ยนข้าว รายงานการค้าข้าว และเอกสารอื่นๆ เกี่ยวกับการค้าข้าวในเวลากลางวัน รวมทั้งมีอำนาจสั่งบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำในเรื่องที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๖)
- ประกาศเขตควบคุมการค้าข้าวได้ (มาตรา ๗)
- กำหนดมาตรการควบคุมการค้าข้าว (มาตรา ๘) เช่น แบ่งแยกประเภทผู้ประกอบการค้าข้าว และสั่งผู้ประกอบการค้าข้าวประเภทหนึ่งประเภทใด หรือทุกประเภท ให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว กำหนดราคาข้าว และสั่งห้ามมิให้ขายเกินกว่าราคาที่กำหนดไว้ หรือสั่งห้ามมิให้ซื้อจากกลีกรต่ำกว่าราคาที่กำหนดไว้ สั่งห้ามมิให้ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนหรือโอนกรรมสิทธิ์ข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาต สั่งให้แจ้งปริมาณและสถานที่เก็บข้าว หรือห้ามยกย้ายข้าวจากสถานที่เก็บหรือเปลี่ยนแปลงสภาพข้าว เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาต สั่งให้ผู้ค้าข้าวขายข้าวให้แก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดตามราคาและปริมาณที่คณะกรรมการกำหนด

(๒) ระบบอนุญาต และดุลพินิจของกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่

(๒.๑) ผู้ประกอบการค้าข้าวที่คณะกรรมการสั่งให้ขออนุญาตประกอบการค้าข้าว ต้องได้รับหนังสืออนุญาตจากคณะกรรมการก่อน จึงจะทำการค้าข้าวได้ และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาต ทั้งนี้ หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวให้มีกำหนดเวลาตามที่คณะกรรมการกำหนดไว้ในหนังสืออนุญาตดังกล่าว (มาตรา ๙ และมาตรา ๑๓)

(๒.๒) หนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าวให้ใช้ได้เฉพาะตัวและเมื่อเลิกประกอบการค้าข้าวแล้ว ต้องแจ้งให้คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ (มาตรา ๑๖)

(๒.๓) ผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ต้องทำรายงานการค้าข้าวประจำวันและยื่นรายงานการค้าข้าวต่อคณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระยะเวลา และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด และต้องแสดงราคาข้าวประจำวันเป็นภาษาไทยไว้ในที่เปิดเผย (มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๔)

(๓) ลักษณะความผิดและบทกำหนดโทษ

(๓.๑) โทษทางปกครอง

กรณีฝ่าฝืนประกาศหรือคำสั่งคณะกรรมการ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่ระบุไว้ในหนังสืออนุญาต หรือฝ่าฝืนกฎหมายนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งถอนหนังสืออนุญาตได้

(๓.๒) โทษทางอาญา

- กรณีฝ่าฝืนมาตรการควบคุมการค้าข้าว เช่น ไม่ขายข้าวหรือรับซื้อข้าวตามราคาที่กำหนด ไม่แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บข้าว ไม่ขายข้าวแก่บุคคลใดตามราคาและปริมาณที่กำหนด เป็นต้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปจนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงห้าพันบาท (มาตรา ๑๗)
- กรณีประกอบการค้าข้าวโดยไม่ได้รับหนังสืออนุญาต หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหนังสืออนุญาต หรือไม่ส่งรายงานการค้าข้าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๑๘)

- กรณีไม่แสดงหนังสืออนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ไม่แสดงราคาข้าวประจำวัน หรือไม่แจ้งเลิกประกอบการค้าข้าว ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๑๙)
- กรณีให้ถ้อยคำเท็จในการแจ้งปริมาณ สถานที่เก็บข้าว หรือฝ่าฝืนคำสั่ง คณะกรรมการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินห้าปี หรือทั้งปรับทั้งจำ (มาตรา ๒๐)
- ข้าวซึ่งเกี่ยวเนื่องกับความผิด และสิ่งที่ใช้บรรจุ ให้รับได้ (มาตรา ๒๑ ทวิ)

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายวัฒนศักดิ์ เสือเอี่ยม)
อธิบดีกรมการค้าภายใน

เอกสารแนบท้ายประกาศกรมการค้าภายใน
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ

คิวอาร์โค้ดสำหรับดาวน์โหลดพระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙
และอนุบัญญัติ ที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

คิวอาร์โค้ดสำหรับรับฟังความคิดเห็นในการประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติการค้าข้าว พุทธศักราช ๒๕๘๙ และอนุบัญญัติ

